

Legg altíð skúlataskuna á gólvið – bindið ikki børn í trygdarbelti við skúlatasku á bakinum

Eru børn í tjúkkum frakkum, eiga tey at knappa upp ella fara úr frakkanum, annars ber ikki til at stramma trygdarbeltið væl

AT BINDA BØRN RÆTT Í: KANN VERA **MUNURIN** MILLUM LÍV OG DEYÐA

Tað hevur ómetaliga stóran týðning, at foreldur eru tilvitað um – ikki bara at børnini eru íbundin í bili, men at tey eru rætt íbundin, sigur Brynhild Høgnadóttir, stjóri á Ferðslutrygd

Eiríkur Lindenskov

Tað kann tykjast lægt, at tað verður hildið neyðugt at vísa á, at børn mugu bindast rætt í í bili. Og kann tað veruliga vera so ringt? Norðurlendskar kanningar vísa, at millum 1/3 og helvtin av børnum í bili sita skeivt íbundin. Tilsvarandi kanningar eru ikki gjørdar í Føroyum, men vit vita frá kanningum hjá lögreluni, at klipp regluliga verða givin, tí børn ikki sita rætt íbundin í góðkendari trygdarútgerð, ella tey sita leys. Seinastu fimm árin hava millum 50 og 134 klipp verið givin árliga fyri at hava børn undir 15 ár í bilinum, sum ikki eru rætt íbundin ella hava sitið leys.

Hvat eru tað fyri feilir, sum verða gjørdar, tá børn verða bundin í?

– Hetta átakið, sum Ferðslutrygd ger saman við Trygd, snýr seg um børn á bilpútu við stólabaki, sum tey brúka frá tey eru umleið 4 til tey eru umleið 10 ár ella í minsta lagi 135 cm, greiðir

Brynhild Høgnadóttir frá Ráðnum fyri Ferðslutrygd frá.

– Teir feilirnar, sum oftast eru at síggja sambært norðurlenskum kanningum, eru hesir:

- at trygdarbeltið liggur skeivt, tað vil siga undir armin, afturum bak ella á yvirarminum
- at trygdarbeltið situr leyst um búkin
- at barnið situr í trygdarbelti men uttan bilpútu

Vit spyrja Brynhild Høgnadóttir, hví tað er vandamikið:

– Vit hava varhugan av, at mong ikki vita, at hetta kann vera vandamikið. Tí hava vit savnað saman hesi góðu ráð til tey vaksnu:

1. Trygdarbeltið skal liggja um mjadnarnar og skal strammast væl. Er beltið leyst, kann tað leggja seg um búkin, og tað er vandamikið í samanstoyti. Tá er stórir vandi fyri skaða á gøgn.
2. Trygdarbeltið skal liggja um økslina, og ikki aftur

um bak ella undir armin. Liggur beltið ikki um økslina, verður kroppurin tveittur frameftir, um bilurin rennur á. Tá er stórir vandi fyri skaða á høvd og nakka.

3. Stramma beltið væl, tó sjálvsagt ikki so fast, at barnið fær ilt.

– So tað er tibetur lætt at binda børnini rætt í. Og at minnast hesi trý ráð kann verða munurin millum lív og deyða, sigur Brynhild Høgnadóttir.

Nógvir fyrispurningar um børn í bili

– Tað er eingin ivi um, at foreldur sera fegin vilja hava síni børn at vera trygg, tá tey verða koyrd – sjálvandi tað. Hjá Ferðslutrygd fáa vit eisini dagliga fyrispurningar um hetta. Gallupkanning okkara frá august 2014 vísir eisini, at 94 prosent vilja tryggja sær, at børnini sita rætt íbundin í góðkendari trygdarútgerð. Kortini gleppur tað javnan eftir øll-

um at døma, vísa politikanningarnar, sigur Brynhild Høgnadóttir.

Sita framman og stoytkoddi

Hvat spyrja foreldur ofta um?

– Tá tað kemur til størri børn, er tað ofta, hvussu leingi tey skulu sita á bilpútu. Sambært ferðslulógini er tað til tey eru 135 cm, og tá eru tey ofta umleið 10 ár. Mong eru bilsin um, at tað er so leingi. Okkara tilmæli er, at tey sita longri, um trygdarbeltið situr betri um øksl og mjadnar, tá tey sita á bilpútu. Tað kann ofta vera til tey eru 140-150 cm.

– Eisini verður ofta spurt, nær børnini kunnu sita frammanfyri í bili. Stoytkoddar (airbag) eru gjørdar til vaksnu, og verða útloystir við eini ferð á í minsta lagi 300 km/t. Hann kann raka skallan á barninum og geva nakkaskaða. Tí er okkara tilmæli, at børn ikki sita frammanfyri við virknum stoytkodda, fyrr enn tey eru

140 cm. Her skal leggjast afturat, at tað er bannað at seta børn í bakvendum bilstóli við virknan stoytkodda, tí hann kann geva deyðamein, um hann verður útloystur, har barn situr í bakvendum bilstóli, sigur Brynhild.

Børn binda seg sjálv í

Norsk spurnarkanning vísir, at 78 prosent av foreldrum lata børn millum 4 og 12 ár sjálv binda seg í. Í tíðindunum í Kringvarpinum mikukvøldið var ábending um, at mong føroysk børn eisini binda seg sjálv í. Samstundis vísa kanningar, at mong sita skeivt íbundin. Um hetta verður sagt frá Ráðnum fyri Ferðslutrygd:

– Mann skal vita, at bert smáir feilir kunnu hava við sær, at tað gongur reiðiliga galið í samanstoyti. Tað er øgiliga týðningarmikið, at trygdarbeltið liggur um økslina og um mjadnarnar, og at tað er væl strammað. Hetta so alt trýstið ikki kemur um búkin í samanstoyti ella bráðligari bremsing. Tó at alt sær

fint út, tá túrinur byrjar, eiga vit foreldur at fylgja við á túrinum, so beltið ikki verður flutt av økslini. Antin við at hyggja í bakspegilin ella at steðga á og kanna eftir.

– Tá børn sjálv binda seg í, kunnu tey hava lyndi til at hála tað ov langt út, so tað buglar og krúllar í staðin fyri at liggja stramt um øksl og mjadnar.

– Ofta spyrja foreldur, um tað er vandamikið, at trygdarbeltið fer ov nær hálsinum, og tey tí skulu loyva, at tað verður lagt aftur um bak ella undir armin. Men svarið er nei. Í samanstoyti verður akslbeltið drigið niðuryvir og ikki upp móti hálsinum. Her skal skoytast uppí, at foreldur eiga at velja bilpútur við stólabaki, so beltið liggur rætt um økslina, sigur Brynhild Høgnadóttir at enda.

Løgreglueftirlit

Samstundis sum átakið hjá Trygd og Ráðnum fyri Ferðslutrygd er sjónligt í miðlum, ger lögreglan kanningar av børnum í bili.